

NIHK's retningslinjer for avl på islandsk fårehund

Vedtatt på styremøte i NIHK, 30. januar 2011 Gjelder for alle paringer etter 1.07.2011.

Retningslinjene inneholder både krav og anbefalinger. "Skal/må"-reglene er grunnleggende regler i hundeavlen og må kunne overholdes av alle som ønsker å arbeide til beste for rasen. De er også regler som må overholdes for at kullet skal formidles gjennom NIHK. "Bør"-reglene er anbefalinger for hvordan NIHK mener avlen bør foregå. De bør selvsagt overholdes, men i spesielle tilfeller kan en oppdretter fravike anbefalingene med hensyn til hunder som har meget gode egenskaper på andre områder og derfor bør brukes i avl.

For å annonsere valpekull gjennom NIHK må oppdretteren være medlem i klubben og kullet må følge NIHKs Retningslinjer for avl. Dette gjelder selvsagt også annonser fra utenlandske oppdrettere.

Dispensasjon kan gis i enkelte, spesielle tilfeller. Søknad må sendes avlsrådet før planlagt paring.

1. Generelle regler

Alle som driver oppdrett av islandsk fårehund må overholde NKKs Etske grunnregler for avl og oppdrett samt drive sitt oppdrett i overensstemmelse med NKKs Avlsstrategi.

Hunder som benyttes i avl skal være friske og sunne med rasetyrisk temperament. I følge rasestandarden skal en islandsk fårehund være: "Hardfør og smidig gjeterhund som bjeffer. Våken og oppmerksom, ikke aggressiv. Minimalt jaktinstinkt. Vennlig, glad, nysgjerrig, leken og uredd."

Hunder med avvikende gemytt eller kroniske plager skal ikke brukes i avl.

2. HD

Alle avlshunder skal være røntgenfotografert for HD etter 12 måneders alder og offisielt avlest. Valper etter hunder som har ukjent HD-status, kan ikke registreres i NKK. Vi anbefaler at avlshundene er HD-fri (A eller B). Hund med svak HD (C) kan brukes, men kun i kombinasjon med HD-fri hund A (B). Hund med svak HD må ikke få sitt andre kull før HD-resultater på valper i første kull foreligger. Se mer under punkt 8.

3. Øyelysing

Alle avlshunder skal være øyelyst før paring og funnet fri for arvelig katarakt og andre arvelige øyesykdommer. Hunden må være øyelyst etter 12 måneders alder og resultatet må ikke være eldre enn 3 år ved paringstidspunktet.

Der finnes enkelte arvelige øyesykdommer på rasen, hvor katarakt er den alvorligste. Det er viktig at hundene blir øyelyst før de blir brukt i avl. De norske hundene som har fått katarakt har blitt oppdaget tidlig, men enkelte sykdommer kan utvikle seg over tid. Avlshunder bør derfor øyelyses jevnlig.

4. Utstillingspremiering

Avlshundene skal ha et rasetyrisk eksteriør og være utstilt på offisiell ekstriørutstilling etter at hunden har fylt 15 måneder. Islandske fårehunder utvikler seg sakte, så kritikker og resultater hunden får som voksen sier mye mer om hundens kvaliteter enn de den får som junior. Vi anbefaler at hundene blir stilt for flere dommere da ulike kritikker vil si mer om hundens eksteriør og dens kvaliteter og svakheter. Det kan gjøre det enklere å finne en passende partner.

Når det gjelder utstillingspremiering har vi lave minimumskrav for hundens første kull og gradvis høyere krav for hundens 2. og 3. kull. Se forklaring på punkt 8.

5. Alder

Både hannhund og tisper må være minimum 24 måneder gamle ved første gangs paring. Ei tisper bør ikke være eldre enn 5 år ved første gangs paring. Ei tisper må ikke brukes i avl etter fylte 8 år.

Ei tisper skal ha en god pause etter et valpekull. Hun skal derfor ha minimum ett år mellom hver valpefødsel.

6. Innavsgrad

Innavsgraden må ikke overstige 6,25 %. Lavere innavsgrad er å foretrekke. Innavsgraden kan undersøkes ved å lage en fiktiv stamtavle i DogWeb. Kontakt avlsrådet om du trenger hjelp.

7. Øvrige begrensninger

Ingen hunder skal ha mer enn 20 valper født i Norge. Internasjonalt kan en hannhund ha maksimalt 35 valper og ei tisper ha maksimalt 25 valper. Det gjelder hele hundens levetid og er uavhengig av hvilket land hunden lever i. Se ISICs Internasjonale avlsanbefalinger.

I Norge har det vært drevet utbredt matadoravl med et fåtall hannhunder som har fått svært mange avkom. Derfor har vi fryktelig mange hunder som er nært beslektet. Vi må alle jobbe for å bedre dette. Da trenger vi å spre avlen på mange hunder og unngå at enkelthunder får prege avlen for mye.

Samme kombinasjon skal ikke gjøres mer enn en gang. Dette for å skape mer genetisk variasjon. Det er sjelden et pluss for rasen å ha 10-15 hunder som er helsøsken.

8. Graderte regler

Vi stiller strengere krav til hunder som får flere kull, enn til de hundene som har sitt 1. eller 2. kull. Vi ønsker at mange hunder skal brukes i avl slik at vi får større genetisk variasjon. Men bare de aller beste hundene bør ha mer enn to kull.

	Utstilling før jan. 2011	Utstilling etter jan. 2011	HD	Øyne
A (1. kull)	2. premie	Very Good	A, B eller C	(Intet påvist / fri)
B (2. kull)	1. premie	Excelent	A eller B (C)	(Intet påvist / fri)
C (Fra og med 3. kull)	CERT	CERT	A eller B	Intet påvist / fri

Felles for alle avlshunder:

Avlshundene må være øyelyst og funnet fri for arvelige øyesykdommer. Øyelysingsresultatet må ikke være eldre enn 3 år ved paringstidspunktet. Utstillingspremieringen må være oppnådd på offisiell utstilling etter 15 måneders alder.

A = Alle hunder som skal ha sitt første kull må ha fått minimum 2. premie (før 1. jan. 11) eller Very good (etter 1. jan. 11) på utstilling. Den må ha kjent HD-status med resultat A, B eller C. Se mer ang. HD i punkt 2.

B = Alle hunder som skal ha sitt andre kull må ha fått minimum 1. premie (før 1. jan. 11) eller Excellent (etter 1. jan. 11) på utstilling. Den må ha kjent HD-status med resultat A eller B. Hunder

med HD: C kan brukes hvis HD-statistikken fra deres første kull er bra. Minimum 50 % av valpene fra første kull må ha kjent HD-status og vi ser helst at hele kullet har kjent HD-status.

C = Fra og med hundens tredje kull kreves minimum et CERT fra offisiell utstilling. Hunden må ha kjent HD-status med resultat A eller B. Det bør foreligge HD-resultat og øyelysingsresultat på noen av hundens tidligere avkom. Hvis hunden har mange avkom med HD, øyesykdommer eller andre alvorlige problemer må man kontakte avlsrådet vedrørende videre bruk.

Alle tidligere kull regnes med. Det gjelder også om hunden har kull i utlandet.

Vi ønsker at alle som ønsker å drive avl på islandsk fårehund tar kontakt med avlsrådet. Vi kan være behjelpelig med å finne gode kombinasjoner som gir størst mulig genetisk variasjon. Vi håper også at alle oppdretterne i NIHK vil formidle kullene sine gjennom klubben.

Ta kontakt med avlsrådet for mer info og en hyggelig hundeprat.

Avlsrådet:

Lill-Hege Nygaard	e-post: avl-leder@islandshunden.no	tlf: 977 87 295 / 75 64 35 70
Susanne Stenseth	e-post: avl-1@islandshunden.no	tlf: 33 77 35 33
Sigrun Gulin Kjellsen	e-post: avl-2@islandshunden.no	tlf: 480 57 029